

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Datum

2023-06-29

§ 41 Kriterier för behandling rehabilitering i varmt klimat

Ärendenummer: 2023-POL000181

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden fastställer kriterier för erbjudande om behandlingsformen rehabilitering i varmt klimat till att enbart omfatta vuxna personer med psoriasis.

Reservationer

Samtliga ledamöter från socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation.

Hans Westerlund (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation.

Protokollsanteckning

Yanira Difonis (MP) lämnar bifogad anteckning till protokollet.

Sammanfattning

Nämnden har givit förvaltningschefen i uppdrag att återkomma med en översyn av kriterier för erbjudande om behandlingsformen rehabilitering i varmt klimat. Nämnden fastställer kriterier för erbjudande i enlighet med föreliggande förslag.

Yrkanden

Maria Wharton Stjärnskog (S) yrkar att ärendet avslås samt att förvaltningschefen får i uppdrag att så snart som möjligt tillse att rehabiliteringsverksamheten i varmt klimat återupptas.

Albin Schyllert (M) yrkar avslag på ovan yrkanden samt bifall till ordförandens förslag till beslut.

Ordförande ställer bifall mot avslag och finner att nämnden beslutat i enlighet med hans förslag till beslut.

Votering begärs och nämnden fastställer följande voteringsordning:

Den som vill bifalla ordförandens förslag till beslut röstar JA

Den som vill avslå densamma och bifalla Maria Wharton Stjärnskogs (S) yrkande röstar NEJ

Voteringen utfaller med 7 JA-röster och 6 NEJ-röster. Därmed har nämnden beslutat i enlighet med ordförandens förslag till beslut.

JA-röster ges av: Karin Axelsson (M), Charlotte Hedendahl (L), Ewa Bejvel (SD), Mimmi Heinegren (SD), Filip Persson (SD), Albin Schyllert (M) och Per Einarsson (KD).

NEJ-röster ges av: Anders Månsson (S), Marie Saltarski (S), Miklos Liewher (S), Hans Westerlund (V), David Liljedahl (C) och Maria Wharton-Stjärnskog (S).

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2023-06-21
2. Förstudie Rehabilitering i varmt klimat HTA syd, arbetsmaterial 2022-05-16
3. Sammanställning Rehabilitering i varmt klimat 2023-06-21

Vid protokollet
Lovisa Eriksson

Rätt utdraget intygar

Maria Dahlberg

Sänt till:
Carina Nordqvist, psykiatri, habilitering och hjälpmedel

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

Psykiatri-, rehabilitering- och hjälpmedelsnämnden 2023-06-29

Ärende 7. Kriterier för behandling rehabilitering i varmt klimat

Rehabilitering i varmt klimat, eller klimatvård, är en väletablerad, uppskattad och kostnadseffektiv behandlingsform för patienter som lider av vissa neurologiska sjukdomar, reumatism eller psoriasis. Rehabiliteringsresorna har varit pausade sedan pandemin, men nu när det inte finns några hinder för att återuppta dem väljer högerstyret, med stöd av Sverigedemokraterna, att istället beröva skånska neuropatienter och reumatiker möjligheten till denna form av vård.

Beslutet motiveras med att det saknas evidens för att det varma klimatet i sig har en tillräckligt stark medicinsk effekt för att motivera kostnaden. Detta argument utgår, så vitt det går att utläsa, helt och hållet från en HTA-analys som inte motsäger att det finns en klimateffekt vid rehabilitering för de aktuella sjukdomarna, men som heller inte kan fastställa evidens för det. En underliggande orsak bedöms vara att rehabiliteringsinsatserna ofta är av så komplex natur att det är svårt att urskilja den rena klimateffekten. Det finns alltså rent metodologiska hinder för att etablera evidens för klimataspekten av behandlingarna, oberoende av vilken effekt den faktiskt har.

För Socialdemokraterna är det viktigt att hälso- och sjukvården arbetar evidensbaserat, och vi har ingenting emot att utvärdera olika vårdformer för att så långt som möjligt säkerställa att de ger avsedd effekt och bidrar till en jämlik, behovsstyrd och kostnadseffektiv vård. Men då ska man också göra det ordentligt. Evidensbaserad praktik innebär inte att man utgår enbart från HTA-analyser, utan kräver en sammanvägning av bästa möjliga kunskap, professionell expertis och patienternas situation, erfarenhet och önskemål. Det är i synnerhet viktigt att ta hänsyn till alla dessa aspekter om de studier som finns tillgängliga visar svaga eller tvetydiga resultat, vilket uppenbarligen är fallet här. Därmed är det särskilt anmärkningsvärt att patientperspektivet behandlas så styvmoderligt i ärendet och att ingen dialog förts med berörda patientorganisationer. Hade styret brytt sig om att be dem om synpunkter hade de också fått reda på att såväl Neuroförbundet Skåne som Reumatikerdistriktet Skåne är starkt kritiska till förslaget.

Till saken hör också att rehabiliteringsinsatser av detta slag av allt att döma är billigare för Region Skåne att utföra i varmt klimat än i Sverige. Det enda nu gällande avtal som lämpar sig för en sådan jämförelse är det med Valjeviken i Blekinge, som liksom leverantörerna av klimatvård erbjuder intensiv rehabilitering för neuropatienter under en längre sammanhängande period. Det är en välfungerande verksamhet som det lyckligtvis än så länge råder blocköverskridande enighet om att skånska patienter har behov av och att den är värd att finansiera. Det gör också hälso- och sjukvårdsnämnden till en kostnad av 3 728 kronor per patient och vård dygn. Detta kan jämföras med kostnaderna för klimatvård för neuropatienter,

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

som i de fem avtal som Region Skåne har för tillfället varierar mellan 1 411 och 3 206 kronor per patient och vård dygn. Regionen betalar alltså betydligt mindre per vård dygn för klimatvård än för att erbjuda samma patienter motsvarande insatser hos en upphandlad leverantör i Sverige.

Därmed är det också irrelevant hur stark själva klimateffekten är. Även om den skulle vara noll, vilket inte är troligt, så skulle rehabilitering i varmt klimat fortfarande vara mer kostnadseffektivt än inrikes rehabilitering. Det tyder på att det inte kommer att innebära någon besparing för Region Skåne att sluta erbjuda de berörda patientgrupperna klimatvård, eftersom ansvaret och kostnaderna för deras vård bara förskjuts till andra delar av hälso- och sjukvårdssystemet. Däremot blir det en besparing specifikt för psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden, vilket också verkar vara förslaget huvudsakliga, och möjligen enda, syfte.

Utifrån den information som finns tillgänglig ser vi inga godtagbara skäl att beröva svårt sjuka patienter en behandlingsform som betyder mycket för deras välbefinnande och möjlighet att leva mer välfungerande liv. Vi anser heller inte att det är rimligt att nämnder hanterar sina ekonomiska underskott genom att försöka skjuta över kostnader på andra delar av organisationen. Vi yrkade därför att ärendet skulle avslås och att förvaltningschefen skulle få i uppdrag att så snart som möjligt tillse att rehabiliteringsverksamheten i varmt klimat återupptas. Då vårt yrkande inte vann nämndens stöd reserverar vi oss mot beslutet.

För Socialdemokraterna i psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden,

Maria Wharton Stjärnskog

Psykiatri-, habiliterings och hjälpmedelsnämndens sammanträde 2023-06-29

RESERVATION

Ärende 7. Kriterier för behandling rehabilitering i varmt klimat

Regionens och nämndens resurser är begränsade och det är därför fullt rimligt att man ser över om olika insatser är verkningsfulla och kostnadseffektiva. Samtidigt är de metoder och den process man använder i en sådan bedömning avgörande. Brist på omfattande och god evidens för att en insats är verkningsfull, betyder i sig inte att insatsen skulle vara verkningslös – det beskriver bara det aktuella forskningsläget. Det betyder att i sådana lägen måste man, på samma sätt som socialstyrelsen, lägga större vikt vid beprövad erfarenhet, för att bedöma insatsen. När det gäller rehabilitering i varmt klimat, är den samlade erfarenheten tydlig i att det är en bra insats för samtliga de patientgrupper som tagit del av den, något som också styrks av de antal patienter som de förskrivande läkarna ansett vara lämpliga att ta del av behandlingen.

Utöver detta och med hänsyn till den patientcentrerade vård, som Region Skåne strävar efter, är det också anmärkningsvärt att de relevanta patientorganisationerna inte konsulterats eller på annat sätt varit delaktiga i bedömningsprocessen.

Vänsterpartiet reserverar sig därför till förmån för Socialdemokraternas yrkande om att förvaltningschefen får i uppdrag att så snart som möjligt tillse att rehabiliteringsverksamheten i varmt klimat återupptas.

För Vänsterpartiet i Region Skåne

Hans Westerlund,
ledamot i Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden för Vänsterpartiet

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden

2023-06-29

Protokollsanteckning

Ärende 7: Kriterier för behandling rehabilitering i varmt klimat

Det finns studier och rapporter om positiva effekter av rehabilitering i varmt klimat, särskild för vissa specifika sjukdomar. Det är viktigt att patienter som kan ha en bättre livskvalitet genom denna typ av behandling eller rehabilitering får det. Miljöpartiet tycker därför att rehabiliteringsverksamhet i varmt klimat ska skyndsamt återupptas.

För Miljöpartiet de gröna i Region Skåne

Yanira Difonis

Ersättare i psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden